

FIȘA DISCIPLINEI

*Probleme controversate de morfosintaxă a limbii române contemporane / Abordări monografice
în literatura română a sec. XIX și XX*

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2. Facultatea	Litere
1.3. Departamentul	Limba română și lingvistică generală
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			Curs opțional de limbă și literatură 8: Probleme controversate de morfosintaxă a limbii române contemporane / Abordări monografice în literatura română a sec. XIX și XX				Codul disciplinei	LLX6101 LLR6173	
2.2. Titularul activităților de curs				Conf. univ. dr. Daiana-Theodora CUIBUS					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic				Lect. univ. dr. Cipriana-Elena ÇAVAŞ					
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS	
							Obligativitate	DO	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar / curs practic	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat (consiliere profesională)					8
Examinări					2
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					12
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					48
3.8. Total ore pe semestru					96
3.9. Numărul de credite					4

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cursurile de Limba română contemporană (Morfologie și Sintaxă)
4.2. de competențe	Cunoștințe medii/avansate teoretice și practice în domeniul morfosintaxei limbii române

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sală de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți Prezența la cursurile practice este obligatorie în proporție de 75%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> Descrierea sincronică a fenomenului lingvistic al limbii române (definirea și exemplificarea conceptelor domeniilor și metodelor lingvistice de bază, a structurii și funcționării limbii române; explicarea și interpretarea realității lingvistice contemporane) Descrierea sistemului morfosintactic al limbii române și utilizarea acestuia (descrierea sistemului morfosintactic al limbii române, în varianta sa standard, și definirea conceptelor lingvistice de bază specifice limbii române; evaluarea corectitudinii gramaticale a unui text de dificultate medie, identificarea abaterilor grave de la sistemul de norme gramaticale și lexicale ale limbii române și corectarea lor) Cursul răspunde exigențelor profesiei majorității absolvenților de nivel licență, aceea de profesor de limba română, întrucât asigură competențe în: deținerea unor cunoștințe solide legate de morfologie clasică și structuralistă cu aplicație la limba română contemporană Dobândirea unei competențe gramaticale a cursanților asupra conceptului de „problemă controversată” și a unor noi perspective de interpretare a fenomenelor gramaticale Capacitatea de a face analize morfosintactice complexe, în cod standard și în cod personalizat Capacitatea de a aborda critic noi tendințe în limba română contemporană, prin raportare la GALR 2005
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea componentelor domeniului limbii (al morfologiei și sintexei) în deplină concordanță cu etica profesională Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională Identificarea și aplicarea noțiunilor (și a cunoștințelor) de morfologie și sintaxă atât la nivel teoretic, cât și la cel practic în diferite alte domenii (complementare) ale lingvisticii Utilizarea noțiunilor de morfologie și sintaxă în cadrul echipelor transdisciplinare în diverse alte domenii de cercetare și pe diferite paliere și compartimente științifice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cursul urmărește dezvoltarea și adâncirea unor concepte și cunoștințe de morfosintaxă a limbii române dobândite la cursurile fundamentale de morfologie și sintaxă Conștientizarea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline ale lingvisticii
---------------------------------------	--

7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Relevarea și introducerea în competența gramaticală a cursanților a conceptului de „problemă controversată” și, în acești termeni, deschiderea unor noi perspective de interpretare a unor fenomene gramaticale Oferirea unor modele concrete de analiză gramaticală în cod standard și în cod personalizat Poziționarea față de GALR 2005, cu soluții alternative
----------------------------------	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1-2. Pronumele semiindependente: Concept, inventar, contexte. Interpretări morfosintactice și analize.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
3-4. Contrageri și reduceri: Nivel sintactic, clasificări funcționale și analize.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
5-6. Problema excepțiilor de la nominativul subiectului. Relative cumulate: Concept, inventar, structuri, comentarii și coduri de analiză.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
7-8. Unicitatea relației subordonate: Categoria „monștrilor sintactici”. Alternative de analize.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
9-10. Problema excepțiilor de la nominativul subiectului. Relative cumulate: Concept, inventar, structuri, comentarii și coduri de analiză.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
11-12. Atributul: Concept, inventar, structuri. Clasificare. Analize.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Bibliografie ***: <i>Dicționar general de științe ale limbii</i> , București, Editura Științifică, 1997. ***: <i>Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române</i> , București, Editura Univers Enciclopedic, 2021. ***: <i>Dicționar de termeni gramaticali și concepte lingvistice conexe</i> , București, Editura Univers Enciclopedic, 2023. ***: <i>Gramatica limbii române</i> , vol. I, ed. a II-a, București, Ed. Academiei, 1963. ***: <i>Gramatica limbii române. II. Enunțul</i> , București, Ed. Academiei, 2005 (GALR 2005). DRAȘOVEANU, D.D.: <i>Teze și antiteze în sintaxa limbii române</i> , Cluj-Napoca, Ed. Clusium, 1997. NEAMȚU, G.G.: <i>Teoria și practica analizei gramaticale. Distincții și... distincții</i> , Ediția a II-a, revăzută, adăugită și îmbunătățită, Paralela 45, Pitești, 2007 (ediția I, cu același titlu, la Editura Excelsior, Cluj-Napoca, 1999).		
8.2 Seminar / curs practic	Metode de predare	Observații
1-2. Analize morfosintactice complexe – morfosintaxa propoziției.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
3-4. Analize morfosintactice complexe – morfosintaxa propoziției.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
5-6. Analize morfosintactice complexe – morfosintaxa propoziției.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
7-8. Analize morfosintactice complexe – morfosintaxa frazei.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
9-10. Analize morfosintactice complexe – morfosintaxa frazei.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
11-12. Analize morfosintactice complexe – morfosintaxa frazei.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

Bibliografie

GUȚU-ROMALO, VALERIA: *Sintaxa limbii române. Probleme și interpretări*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973.
PANĂ DINDELEGAN, GABRIELA: *Teorie și analiză gramaticală*, ed. a II-a, București, 1994.
PANĂ DINDELEGAN, GABRIELA: *Elemente de gramatică. Dificultăți, controverse, noi interpretări*, București, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară și în străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași etc.
- La finalizarea studiilor, absolvenții vor fi licențiați în 2 limbi: română și una din limbile pe care și-o vor alege din oferta educațională a facultății.
- Absolvenții secției de limbă și literatură română pot deveni profesori sau pot să lucreze în diferite domenii, ca de pildă: diplomație, companii aeriene, birouri de traduceri, la radio și tv, edituri etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudine în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de morfosintaxa limbii române contemporane, respectiv de structura morfosintactică a limbii române Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate	Colocviu	90%
10.5 Seminar / curs practic	Însușirea cunoștințelor de morfosintaxă Completarea și perfecționarea scrierii corecte în limba română Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, studiul individual și în grup	Realizarea temelor pe parcursul semestrului Prezența la seminar este obligatorie în proporție de 75%	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • gradul de asimilare a limbajului de specialitate • însușirea corectă a noțiunilor teoretice de morfosintaxă și aplicarea acestora în limba română contemporană, prin analize morfosintactice complexe 			

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
	Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții

Data completării:
22.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs

Daiana-Theodora CUIBUS

Semnătura titularului de seminar/
curs practic

Cipriana-Elena CAVAȘ

Data avizării în Departament:
22.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Daiana-Theodora CUIBUS

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului